

ЛИТЕРАТУРЕНЪ ЧЕРНІЦІ

БРОЙ 5

ГОД. I

Редакторъ:
З. П. ТЪРНИНЬ

СЕДМИЧНИКЪ ЗА КРИТИКА

БРОЯ 2 ЛВ.

РЕДАКЦИЯ АДМИНИСТРАЦИЯ: УЛ. ВЕСПЕЦЪ № 3 – СОФИЯ

СЪДЪРЖАНИЕ: Н. Недевъ за „упадъка“ на българската драма. А. Г. Следъ шестдесет и осем години. К. М. Георгиевъ – Колко сѫ тълкуванията на историята. В. Григоровъ – Българската детска литература. Р. Стоиловъ – Вдъхновението. Л. Савовъ – за любителските театри, трупи. Конкурсъ за най-хубавъ разказъ и най-хубаво стихотворение. ЕсперантО. Редакционни.

Следъ шестдесет и осем години

Да се боришъ за собственото си съществуване е смѣлостъ, да се боришъ за цѣлъ народъ е героизъмъ. Героизъмъ, на който сѫ способни само силни личности, голѣми люде. Героизъмъ, който може да бѫде създаденъ само отъ една велика епоха.

Само въ една епоха на непреломимъ народенъ устремъ къмъ свобода като Възраждането сѫ мислили герой отъ величината на Левски.

Левски и Възраждането сѫ неразбираеми по отдельно. Това е неразривната връзка между личностъ и епоха. Днес често се питаме: нима не може и нашето време да създаде Левски? Не. Не може. За да се създаде Левски трѣбва да се върне Възраждането заедно съ всичкитѣ му специфични икономически и политически условия – и воля за свобода. А да се иска връщането на тази гароична епоха въ пъленъ видъ е празнословие, фантазъорство, за да не кажемъ глупостъ. Безкрайна редица примѣри въ историята ни сочатъ какъ зѫбчатото колело на историята е смазвало безмилостно всѣки опитъ за връщане една епоха назадъ.

Всѣко време създава герои. И нашето – сѫщо. Но геройтѣ днесъ не сѫ Левски и не могатъ да бѫдатъ, тѣхната борба не е и не може да бѫде борбата на Левски.

Съвременниците на Дякона сѫ могли да му подражаватъ, ние, обаче, следъ 68 години отъ смъртта му, можемъ само да се поучимъ и да вземемъ примѣръ отъ неговия организаторски талантъ, отъ неговия изумяващъ героизъмъ и отъ безкрайната му любовь къмъ свободата на родината и народа.

Тѣзи мисли ни навежда годишнината отъ обесването на Апостола на нашата революция, А. Г.

За „упадъка“ на българската драма

Следъ триумфалното нашествие на тонфилма по свѣта, драматичното изкуство започна да замира и упада.

Бѣзсило да се бори съ качествата, които носи филмъ, обвързано съ формите на миналото, то е обречено на пълно забвение, ако не се намѣрятъ средства за възстановяване на раншното му достойнство.

Особено у насъ сценичните изкуства сѫ съвсемъ измѣстени и обезличени отъ филмите, а театритѣ – отъ кината, и съмѣло вече може да се каже, че и безъ това негодното до сега за показъ наше драматично изкуство не сѫществува. Да се говори за упадъкъ у насъ, е неумѣстно, защото въобще не е имало, какво да упада.

Всичко игрano или печатано въ тая насока е само слаби опити за творчество, безъ каквато и да е худож. сценична стойност. Тукъ не могатъ да помогнатъ нито конференции и размѣни на мисли, нито конгреси и решения, нито каквато и да е било театрална политика, до като не се взематъ предвидъ три обикновени нѣща – драматурзи, режисьори и театри.

Едно ценно драматично произведение се създава само при наличността на тия три фактора, но като се предполага тѣхната сравнителна съвръшеностъ. Необходимо е дѣлбоко проникновение и голѣмъ духовенъ багажъ за драматурга, неограничени познания и изтѣнчени сценични похвати за режисьора и наистина удобни, даващи възможностъ за проявление, сце ни и театри.

(Следва на 5 стр.)

Институтъ за
ЛИТЕРАТУРА